

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Käsityön päättöarviointi ja arvioinnin kriteerit

Tiia Hintsa, opetusneuvos

Marjo Rissanen, opetusneuvos

Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus -yksikkö

Päättöarvioinnin kriteerityön lähtökohtia

POPS2014 oppiaineille määritellyt tavoitteet, sisältöalueet ja hyvän osaamisen kuvaukset.

- Päättöarvioinnin kriteerit on muodostettu olemassa olevien opetuksen tavoitteiden, arvioinnin kohteen sekä oppiaineiden keskeisten sisältöjen pohjalta.
  - Perusopetuksessa on **kaikille oppilaille yhteiset** tavoitteet, joiden suunnassa opetus ja oppiminen toteutuu.
  - Kriteerit kuvaavat joidenkin arvosanojen saamisen edellyttämää osaamista, ne **eivät ole eri tasoisia tavoitteita**.
  - Oppiaineen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokkaistetaan paikallisessa opetussuunnitelmassa. Osaa tavoitteista käsitellään kaikilla vuosiluokilla, osaa ehkä vain yhdellä vuosiluokalla riippuen oppiaineesta.
  - Opetuksen tavoitteista on johdettu **oppilaan oppimisen tavoitteet, oppimisen tavoitteita ei vuosiluokkaisteta**.
- Päättöarvioinnin kriteerityössä on muokattu paikoin sekä **arvioinnin kohdetta** että arvosanan 8 kriteeriä eli osaamisen kuvausta.

Pyrkimys yksiselitteisyyteen ja yhdenvertaisuuteen

Päätöarvioinnin kriteerityön lähtökohtia

Uudistettu arviointiluku 6: "Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa" (julkaistu 10.2.2020, tuli voimaan 1.8.2020)

- Arvioinnin yleiset periaatteet
- Päätöarvosana on oppiaineen oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien perusteella muodostettu **kokonaisarviointi**.
- Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta **voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta**.

Taide- ja taitoaineiden päättöarviointi

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset ja valinnaiset aineet

Huomioi tuntijakoasetus
– **KAKSI ERI RESURSSIA**

Tuntijakoasetus 2012
<https://minedu.fi/documents/1410845/4123068/Perusopetuksen-tuntijako-Valtioneuvoston-asetus-28.6.2012.pdf/8c904085-afa3-46c0-9edc-12bc3eef52bf>

Tuntijakoasetus 2018
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/201807>
 93

14/04/2021 | Opetushallitus

Aine	Vuosi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus		14			18				10		42
A1-kieli ¹		2			9				7		18
B1-kieli							2		4		6
Matematiikka		6			15				11		32
Ympäristöoppi		4			10						
Biologia ja maantieto ²									7		
Fysiikka ja kemia ²									7		
Terveystieto ²									3		
<i>Ympäristö- ja luonnontietoaineet yhteensä</i>					14				17		31
Uskonto/Elämäntutkimus		2			5				3		10
Historia ja yhteiskuntaoppi ³						5			7		12
Musiikki		2			4				2		8
Kuvataide		2			5				2		9
Käsityö		4			5				2		11
Liikunta		4			9				7		20
Kotitalous										3	3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset					6				5		11
<i>Taide- ja taitoaineet yhteensä</i>											62
Oppilaanohjaus									2		2
Valinnaiset aineet						9					9
Vähimmäistuntimäärä yhteensä											224
(Vapaaehtoinen A2-kieli) ⁴						(12)					(12)
(Vapaaehtoinen B2-kieli) ⁴									(4)		(4)

Taide- ja taitoaineet ja valinnaiset aineet

Luku 12.1 ja 12.2 (POPS 2014)

Taide- ja taitoaineiden oppimäärä perusopetuksessa vuosiluokilla 1–9

Kaikille yhteiset taide- ja taitoaineet

- musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta, kotitalous
- Yhteensä vähintään 51 vvt

Taide- ja taitoaineiden
valinnaiset tunnit

6 vvt vuosiluokilla 1–6

5 vvt vuosiluokilla 7–9

Valinnaisten aineiden oppimäärä, vähintään 9 vvt vuosiluokilla 1–9

Syventävät valinnaiset aineet

- syventävät, laajentavat yhteisten oppiaineiden sisältöjä
- nimi esim. Lempeästi leipoen, Bändisoittaminen, Digikuvaus, Tuunaten ja hitsaten

Soveltavat valinnaiset aineet

- voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisen osaamisen eri osa-alueista
- nimi esim. Tukioppilastoiminta, Kalastusta itsetehdyillä vaapuilla

Kaikille yhteiset taide- ja taitoaineiden oppimäärien vähimmäistunnit

- Taide- ja taitoaineiden vähimmäistunnit on linjattu Valtioneuvoston tuntijakoasetuksessa (2012).
- Opetuksen järjestäjä päättää opetussuunnitelmassaan näiden taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käytöstä ja laatii paikallisen tuntijaon vuosiluokittain. Käyttötavasta riippumatta taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat aina näiden oppiaineiden yhteiseen oppimäärään kuuluvia tunteja. **Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat eri asia kuin valinnaiset aineet**
- Opetuksen järjestäjä voi taide- ja taitoaineiden valinnaisten resurssista osoittaa suoraan jollekin taide- ja taitoaineelle lisätunteja tai jättää kaikki taide- ja taitoaineiden valinnaiset aineet oppilaan itsensä valittavaksi.
- Lisää OPH.fi: Taide- ja taitoaineiden päättöarviointi

Taide- ja taitoaineiden oppimäärän kokonaistuntimäärä muodostuu

- Oppiaineen kaikille yhteisen opetuksen vähimmäistuntimäärästä ja
- Mahdollisista oppiaineen opetukseen osoitetuista taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista
- Paikallinen tuntijako ja mahdolliset oppilaiden omat valinnat vaikuttavat siihen, milloin oppilaille annetaan päättötodistukseen tuleva arvosana eri taide- ja taitoaineissa.

Taide- ja taitoaineiden oppimäärien arviointi

- Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit **ovat osa** yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimäärää ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta
  - Oppilas saa yhden arvosanan kustakin taide- ja taitoaineesta kaikilla niillä vuosiluokilla, joilla hän niitä opiskelee eli taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista
- Päättöarviointi tehdään siinä vaiheessa vuosiluokilla 7–9, kun kunkin taide- ja taitoaineen koko oppimäärä, sisältäen myös mahdolliset valinnaiset taide- ja taitoaineiden tunnit, on opiskeltu
  - Aiempi opintojen aikaisessa arvioinnissa annettua arvosana ei aseta ennakkoehtoja oppiaineen päättöarvosanaa muodostettaessa. **Päättöarvosana voi olla aiemmassa opintojen vaiheessa annettua numeroarvosanaa alempi, ylempi tai säilyä samana.**
- Päättötodistukseen merkitään oppilaan suorittama vuosiviikkotuntimäärä vuosiluokilla 7–9.

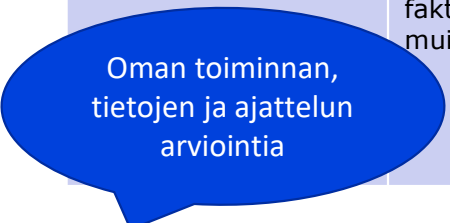
Käsityön päättöarvioinnin kriteerit

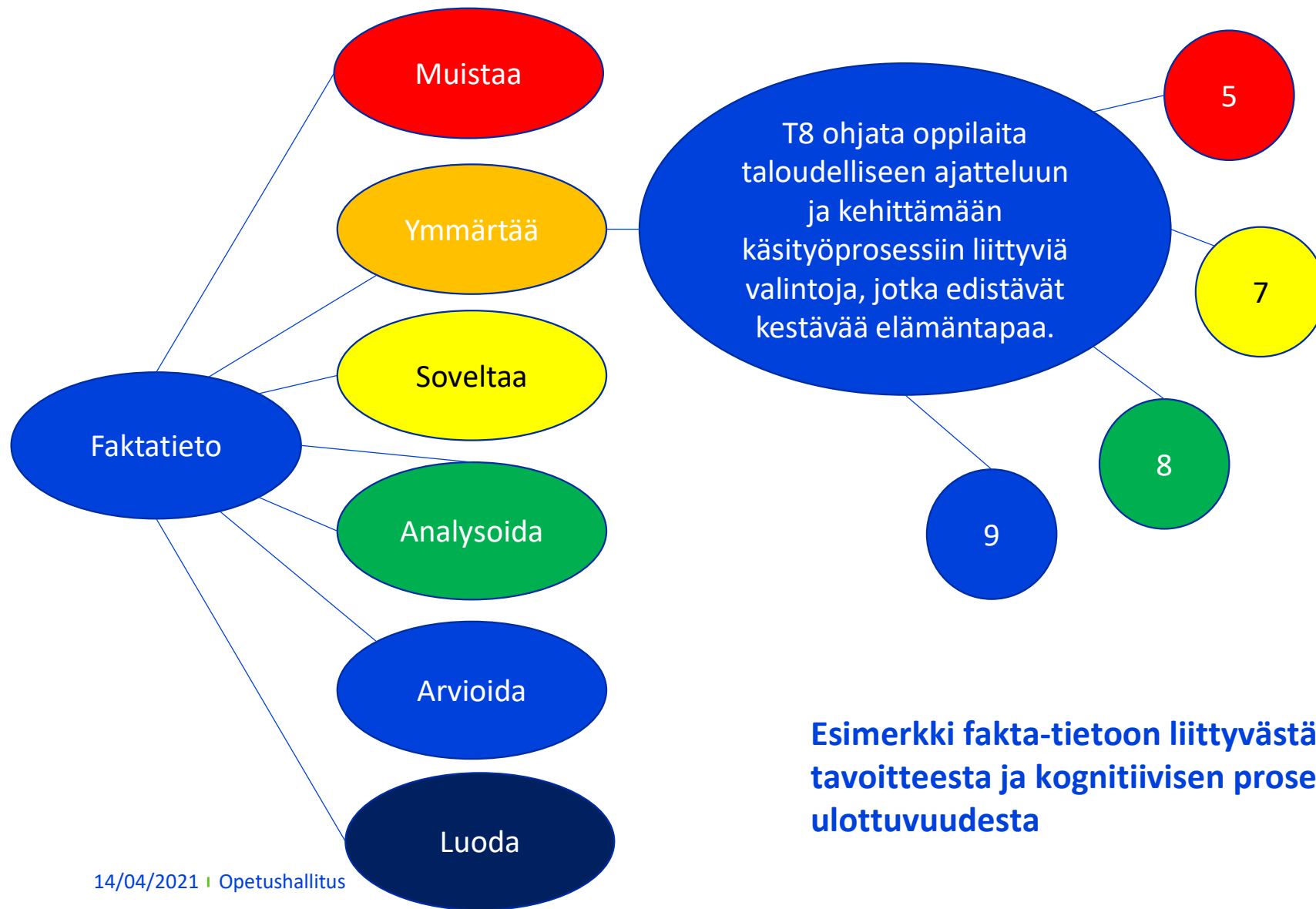

Kriteerityö pohjautuu Anderson-Krathwohlin taksonomiaan

- Andersonin-Krathwohlin taksonomia **ei ole lineaarinen**, jossa tasolta toiselle siirrytään systemaattisesti kognitiivisen prosessin ulottuvuudella.
- Anderson-Krathwohlin taksonomia on **hierarkkinen** = ylempi **tiedonulottuvuuden taso** pitää sisällään alemmat. Esimerkiksi metakognitiivinen tieto sisältää fakta-, käsite- ja menetelmätiedon ulottuvuudet.
- Anderson-Krathwohlin taksonomia **ei sovellu** asenteiden, työskentelyn ja oppimisen kuvaamiseen, vaan **osaamisen tason kuvaamiseen** (kriteerit) = missä määrin oppilas osaa jotakin.

Andersonin ja Krathwohlin taksonomiataulukko

Tiedon ulottuvuus	Kognitiivisen prosessin ulottuvuus					
	Muistaa	Ymmärtää	Soveltaa	Analysoida	Arvioida	Luoda
Faktatieto 	Muistaa termejä tai yksittäisiä asioita.	Osaa kertoa omin sanoin.	Osaa tehdä johtopäätöksiä osaamiensa faktojen perusteella.	Analysoi oppimiaan faktoja.	Arvioi faktojen luotettavuutta.	Tuottaa uutta tietoa.
Käsitetieto	Nimeää käsitteitä.	Osaa havainnollistaa antamalla esimerkin	Osaa soveltaa tietojaan. Osaa luokitella	Osaa tehdä loogisia johtopäätöksiä. tiedon pohjalta	Havaitsee yhtäläisyyksiä ja eroja kahden käsitteen välillä.	Osa tehdä systeemeistä erilaisia syy-seuraus-malleja.
Menetelmätieto 	Osaa soveltaa rutiininomaisen menetelmän tutun tehtävän ratkaisemiseen.	Osaa käyttää uutta menetelmää tuntemattoman tehtävän ratkaisemiseksi.	Soveltaa tietämiään faktoja käyttäessään menetelmää.	Osaa suunnitella tutkimusprosessin. Kykenee tutkimushypoteesien esittämiseen.	Pystyy arvioimaan, mikä menetelmä sopii parhaiten tietyn ongelman ratkaisemiseksi.	Kehittää vaihtoehtoisen/uuden menetelmän ongelman ratkaisemiseksi.
Metakognitiivinen tieto 	Laatii muistisääntöjä itselleen faktojen muistamiseksi.	Tietää, milloin mitäkin menetelmää käytetään.	Osaa eritellä omia kiinnostuksen kohteitaan tutkimusalalla. Tietää omat vahvuutensa ja heikkoutensa eri osa-alueilla.	Pystyy muodostamaan omia mielipiteitä analysoituaan tutkimuksen tuloksia.	Kykenee arvioimaan valitsemaansa tutkimusprosessia. Kykenee arvioimaan saamiensa tutkimustulosten luotettavuutta.	Pystyy luomaan uuden tai paremman tutkimusprosessin, jolla tietty tutkimusongelma voidaan ratkaista.

**Esimerkki fakta-tietoon liittyvästä opetuksen
tavoitteesta ja kognitiivisen prosessin
ulottuvuudesta**

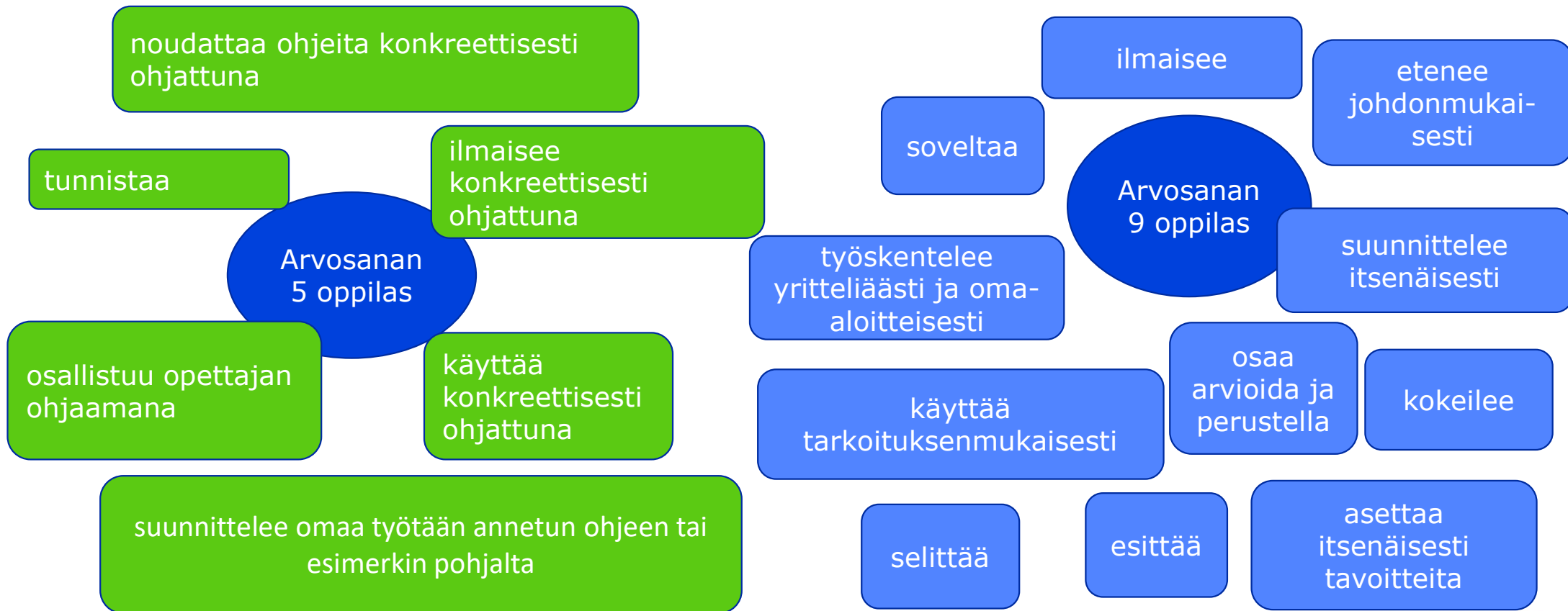
Tavoitteet ja arvioinnin kohteet kriteerien laadinnan lähtökohtana

Opetuksen tavoite (2014 perusteet)	Sisältöalue (2014 perusteet)	Arvioinnin kohde (2014 perusteet)	Opetuksen tavoitteen pohjalta luotu oppilaan oppimisen tavoite	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5 (uusi)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7 (uusi)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8 (2014 perusteet)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9 (uusi)
Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta...	S1	Tekstin tuottaminen	Oppilas oppii...	Oppilas osaa...	Oppilas osaa...	Oppilas osaa...	Oppilas osaa...

Oppimisen tavoite ilmaisee koko perusopetuksen
oppimäärän tavoitteen kaikille oppilaille

Osaamisen kuvaukset (kriteerit) ilmaisevat osaamista,
joka on kunkin arvosanan saamisen edellytys

Esimerkkejä käsityön kriteereissä käytetyistä verbeistä

Käsityön tavoitteet ja kriteerit

Käsityön esimerkki:
T3 opastaa oppilasta
tutustumaan ja käyttämään
monipuolisesti erilaisia
työvälineitä, materiaaleja ja
tarkoituksenmukaisia työtapoja
sekä kehittämään innovaatioita

Oppilas oppii käyttämään
monipuolisesti erilaisia työvälineitä
sekä oppii valitsemaan
tarkoituksenmukaisia materiaaleja
ja käsityön työtapoja. Oppilas on
kekseliäs työskentelyssään.

Työvälineiden
käyttö,
valmistusmenetel
mien ja käsityön
työtapojen
tarkoituksenmukai
nen käyttäminen

A5: Oppilas osallistuu molempien
käsityön työtapojen opetukseen.

Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä
ja materiaaleja tarvittaessa
konkreettisesti ohjattuna

Opetuksen
tavoitteet

Opetuksen
tavoitteista johdetut
oppimisen tavoitteet

Arvioinnin
kohde

Osaamisen kuvaukset
(kriteerit) arvosanoille
5, 7, 8 ja 9

Opettajalle

Oppilaan osaamisen
taso tavoite
päättövaiheessa. EI
VUOSILUOKKAISTETA!

Oppilaalle

Opettajalle
ja oppilaalle

Oppilaan
osaaminen

Käsityö

Opetuksen (oppimistehtävien) suunnittelun lähtökohtana tavoitteet

Esimerkki: tavoite T3 vuosiluokilla 7-9

- **Opetuksen tavoitteena on** opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita
- **Tavoitteeseen on yhdistetty:** **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat/ilmiöt, joiden parissa työskennellään**
- **Aukikirjoitettuna opetuksen tavoite:** **opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita**
- Tavoitteeseen liittyy laaja-alaisista osaamisen alueista: L4 Monilukutaito ja L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- Lisäksi sisältöalueet: S1 Innovointi, S2 Muotoilu, S3 Kokeilu, S4 Dokumentointi ja arviointi ja S5 Tekeminen.

Esimerkki oppimistehtävästä, jossa T3 esiintyy

Tuotteen / teoksen valmistamisessa on

- Tavoitteena harjoitella jonkin uuden laitteen / välineen käyttöä (pyörösaha, saumuri). Samassa tehtävässä käytetään aiemmin tuttuja työvälineitä, niiden käytön kertaus ja hallinta.
- Tavoitteena erilaisten, käsityön työtavoille ominaisten materiaalien työstäminen. Opettaja määritellyt ehkäpä valmiiksi joitain materiaaleja, joita hyödynnetään tehtävässä. Oppilas voi esimerkiksi valita niistä omaan työhönsä vähintään / enintään 3.
- Tavoitteena valmistaa tuote / teos joko teknisen työn- tai tekstiilityön työtavoilla. Voi myös hyödyntää toiseen työtapaan liittyviä tekniikoita tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Tavoitteena uuden luominen käsityössä: Tehtävänannossa on jokin haaste / ongelma, joka tulee ratkaista.

Oppimistehtävien avulla oppilaalla on mahdollisuus tavoitella oppimisen tavoitteita

- Yksi oppimistehtävä voi sisältää kaikki käsityön tavoitteet (T1-T8) tai oppimistehtävä voi keskittyä muutamaankin tavoitteeseen kerrallaan
- Tärkeää on, että oppilaan opintojen aikana kaikki tavoitteet käsitellään oppimistehtävien kautta käsityöoppiaineen työtavoilla (teknisen työn- ja tekstiilityön työtavat)
- Tavoitteiden saavuttamisen arvioinnissa käytetään apuna osaamisen kuvauksia (kriteereitä arvosanoille 5,7,8 ja 9).

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi käsityössä vuosiluokilla 7-9

- Arviointi yleensä on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa.
- Tavoitteena antaa monipuolista palautetta edistymisestä ja osaamisesta.
  - **Formatiivisella** arvioinnilla tuetaan laaja-alaisen käsityötaidon kehittymistä.
  - Tarjotaan **erilaisia mahdollisuuksia** osoittaa taidoissa edistymistä ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen.
  - Ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan.
  - Tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itsearviointia ja saada vertaispalautetta.
    - Itsearviointitaitoja ja vertaispalautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja kehitetään osana formatiivista arviointia.
- **Summatiivinen** arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin. Eri vaiheiden dokumentointi toimii arvioinnin välineenä.

Käsityön päättöarviointi

- Päättöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona käsityön opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena vuosiluokilla 7, 8 tai 9 paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetyn ja kuvatun tuntijaon mukaisesti.
- Päättöarviointi kuvaa sitä, **kuinka hyvin ja missä määrin** oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut käsityön oppimäärän tavoitteet.
- Päättöarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon **kaikki perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt käsityön oppimäärän tavoitteet** ja niihin liittyvät päättöarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle 7, 8 tai 9 yksittäinen tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa.
- Päättöarvosana on käsityön oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien perusteella muodostettu **kokonaisarviointi**.

Käsityön päättöarviointi

- Oppilas on saavuttanut oppimäärän tavoitteet arvosanan 5, 7, 8 tai 9 mukaisesti, kun oppilaan osaaminen vastaa pääosin kyseisen arvosanan kriteereissä kuvattua osaamisen tasoa.
- Arvosanojen 4, 6 ja 10 mukaisen osaamisen kokonaisarviointi muodostetaan käsityön oppimäärän tavoitteiden pohjalta ja suhteessa edellä mainittuihin päättöarvioinnin kriteereihin.
- Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi **kompensoida** hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta.
- **Työskentelyn arviointi sisältyy** käsityön oppimäärän päättöarviointiin ja siitä muodostettavaan päättöarvosanaan.

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T1 ohjata oppilasta ideoimaan, tutkimaan, kokeilemaan ja suunnittelemaan yritteliäästi työskentelyään	S1–S5	Oppilas oppii suunnittelemaan työskentelyään. Oppilas oppii toimimaan yritteliäästi ja luovasti ideoidessaan, tutkiessaan ja kokeillessaan erilaisia asioita.	Työskentely ja tuottaminen	Oppilas suunnittelee omaa työtään annetun ohjeen ja esimerkin pohjalta. Oppilas osaa tehdä tietyn työvaiheen konkreettisesti ohjattuna.	Oppilas suunnittelee työtään annettujen ohjeiden mukaan. Oppilas pyrkii työskentelemään yritteliäästi.	Oppilas suunnittelee työskentelyään ja osaa tehdä valintoja ja etsiä työhönsä omia ratkaisuja.	Oppilas suunnittelee itsenäisesti työskentelyään. Oppilas työskentelee yritteliäästi ja omaaloitteisesti.

Tavoitteiden vuosiluokkaistaminen. Teksti siirtyy sellaisenaan.

- Esimerkiksi ideointivaihe ja tuotesuunnitelmien tekeminen käsin tai tietokoneella erilaisia ohjelmia käyttäen.
- Sisältyykö ideointiin jonkin työtavan kokeilemistä? (kankaanpainanta – kokeillaan erilaisia leimasimia jotta saadaan haluttu pinta aikaiseksi).
- Myös oman käsityönprosessin edistäminen, kuinka itsenäisesti oppilas etenee.
- Oppilas ottaa omasta työskentelystään vastuuta ja hallitsee työskentelyään.

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T2 ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonaisen käsityöprosessin ja arvioimaan oppimistaan	S1–S5	Oppilas oppii asettamaan omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita. Oppilas oppii toteuttamaan kokonaisen käsityöprosessin. Oppilas oppii pohtimaan työskentelyään kokonaisessa käsityöprosessissa.	Kokonaisen käsityöprosessin toteuttaminen	Oppilas asettaa opettajan avulla konkreettisen työskentelyyn liittyvän oppimisen tavoitteen. Oppilas työskentelee vaihe kerrallaan ja pohtii käsityöprosessiaan ohjatusti.	Oppilas asettaa oppimisen ja työskentelyn tavoitteita ohjatusti. Oppilas etenee käsityöprosessissa vaihe vaiheelta ohjeiden mukaan. Oppilas pohtii käsityöprosessiaan annettujen vaihtoehtojen pohjalta.	Oppilas osaa asettaa oppimiselle ja työskentelylle tavoitteita, työskentelee käsityöprosessin mukaisesti ja pohtii realistisesti käsityöprosessiaan.	Oppilas asettaa itsenäisesti oppimisen ja työskentelyn tavoitteita. Oppilas etenee johdonmukaisesti ja pohtii käsityöprosessiaan analyyttisesti ja realistisesti.

Mielen valmius
käsityön
opettamisen
kehittämiseen

- Mitä on tarkoitus oppimistehtävän yhteydessä oppia: työtapaa, tekniikkaa, uuteen materiaaliin tutustumista...
- Millaisia tavoitteita oppimiselle asetetaan opetuksen näkökulmasta (mitä opettaja opettaa) ja mitä oppilas ehkä itse valitsee oppimisen kohteeksi (jokin asia on jo entuudestaan tuttu, toinen uusi asia).
- Käsityöprosessissa eteneminen ja prosessin dokumentoinnin yhteydessä oppilaan pohdinnat omasta edistymisestään.
- Kokonaisen käsityöprosessin mukaan työskentely ja oman osaamisen arviointi.

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita	S1–S5	Oppilas oppii käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä sekä oppii valitsemaan tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja käsityön työtapoja. Oppilas on kekseliäs työskentelyssään.	Työvälineiden käyttö, valmistusmenetelmien ja käsityön työtapojen tarkoituksenmukainen käyttäminen	Oppilas osallistuu molempien käsityön työtapojen opetukseen. Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä ja materiaaleja tarvittaessa konkreettisesti ohjattuna.	Oppilas ymmärtää erilaisten käsityön työtapojen ja materiaalien merkityksen käsityöprosessissa ja valitsee niistä ohjatusti työskentelyynsä soveltuvat. Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä ja materiaaleja annettujen ohjeiden mukaisesti.	Oppilas osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja valmistusmenetelmiä sekä osaa käyttää niitä kekseliäästi valmistaessaan suunnittelemaan tuotteita tai teoksia.	Oppilas arvioi eri työvälineiden ja valmistusmenetelmien käyttökelpoisuutta käsityöprosessissa. Oppilas soveltaa materiaaleihin ja työtapoihin liittyvää osaamistaan kekseliäästi, kokeilevasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Pedagoginen puhe opettajien kesken. Älä jää yksin pohdintojen kanssa!

- Uudet ja ennaltaan tutut käsityön eri työtapojen työvälineet; välineiden käyttö
- Materiaalituntemus, materiaalien mahdollinen yhdistely tarkoituksenmukaisella, osin kekseliäälläkin tavalla: [monimateriaalisuus](#)
- Teknisen työn- ja tekstiilityön työtavat, niiden hallinta
- Uuden luominen käsityössä

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T4 ohjata oppilas käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisua	S1–S5	Oppilas oppii käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleita. Oppilas oppii ilmaisemaan itseään visuaalisesti erilaisia materiaaleja ja esitysteknologiaa hyödyntäen.	Visuaalinen, materiaallinen ja esitysteknologinen ilmaisu	Oppilas tunnistaa erilaisia käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleita. Oppilas ilmaisee konkreettisesti ohjattuna kuvallisesti joitain havaintojaan ja ajatuksiaan.	Oppilas käyttää käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleita ohjeen mukaan. Oppilas ilmaisee havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti ja jotain muuta tapaa käyttämällä.	Oppilas käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä ja osaa esittää ideansa selkeästi esitysteknologiaa hyödyntäen.	Oppilas käyttää tarkoituksenmukaisesti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleita. Oppilas ilmaisee ideansa monipuolisesti ja luovasti erilaisia materiaaleja ja esitysteknologiaa hyödyntäen.

Käsityön kieli
~ kielitietoisuus

- Merkit ja symbolit, niiden hallinta laitteiden käytössä, tuotesuunnitelmien piirtämisessä, käsityöstä keskusteltaessa
- Tietokoneavusteinen suunnittelu: CAD, CNC, 3D, vinyylileikkurit, piirto-ohjelmat...
- Omaperäisten tuotteiden suunnittelu (ja valmistaminen oman kehittyvän taidon varassa).

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T5 ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa	S6	Oppilas oppii havainnoimaan, arvioimaan ja ennakoimaan erilaisia riskitilanteita ja reagoi tarvittaessa niihin. Oppilas oppii toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa.	Turvallinen työskentely	Oppilas noudattaa käsityöprosessissa annettuja työturvallisuusohjeita konkreettisesti ohjattuna.	Oppilas tunnistaa käsityöprosessin keskeisiä työturvallisuuteen liittyviä riskitekijöitä ja noudattaa annettuja työturvallisuusohjeita.	Oppilas osaa arvioida työskentelyn vaaroja ja riskejä sekä toimii turvallisesti käsityöprosessissa.	Oppilas arvioi ja ennakoii työskentelyn vaaroja ja riskejä osana käsityöprosessia. Oppilas työskentelee turvallisesti ja toimillaan edistää oppimisympäristön turvallisuutta.

Lait ja asetukset
työturvallisuudessa.

- Työturvallisuus teknisen työn- ja tekstiilityön oppimisympäristöissä
- Oppilas oppii suunnittelemaan työskentelyprosessinsa omaan taitotasoonsa sopivaksi. Hän huomioi riskittömän työskentelyn tutuissa ja opeteltavissa työtavoissa, -menetelmissä ja -tekniikoissa.

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T6 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa.	S1-S5	Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa. Oppilas oppii yhteisöllistä tiedon tuottamista ja jakamista.	Tieto- ja viestintätekniset taidot sekä yhteisöllinen työskentely	Oppilas käyttää konkreettisesti ohjattuna tieto- ja viestintäteknologia omassa tai yhteisessä käsityöprosessissa.	Oppilas osaa käyttää annetun ohjeen mukaan tieto- ja viestintäteknologia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa yksin tai yhdessä toisten kanssa.	Oppilas osaa käyttää käsityöprosessin suunnittelussa, valmistamisessa ja dokumentoinnissa sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa tieto- ja viestintäteknologiaa.	Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa monipuolisesti käsityöprosessin eri vaiheissa sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa.

Dokumentointi, suunnitteluteknologia

- Ideointi ja suunnitteluvaihe, TVT:n eri mahdollisuudet
- Dokumentointi: Erilaiset työskentelyn alustat ja -ohjelmat
- Prosessin aikainen tiedonhankinta: Onko käytössä nettiympäristö, jossa esim. työohjeet. Kuinka hyvin oppilas navigoi ohjeiden kanssa (PP-tiedostot, videot, tekstit, kuvat...)

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T7 ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä	S7	Oppilas oppii tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkityksen omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä.	Käsityön ja kädentaitojen merkityksen hahmottaminen arkielämässä ja yhteiskunnassa	Oppilas osallistuu opettajan ohjaamana käsityön ja kädentaitojen merkityksen pohdintaan.	Oppilas osaa esimerkkien avulla kuvailla käsityön merkityksen arjessa, yhteiskunnassa ja työelämässä.	Oppilas osaa pohtia käsityön ja kädentaitojen merkitystä omassa elämässään ja yhteiskunnassa.	Oppilas osaa tarkastella eri näkökulmista käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitystä omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä sekä muussa työelämässä.

Oppiaineen ydinajatus ~
miksi tehdään?

- Oppiaineen ydin; miksi käsitöitä tehdään teknisen työn- ja tekstiilityön työtavoilla.
- Millaisia tulevaisuuden taitoja käsitöiden avulla harjoitellaan ~ tulevaisuustaidot
- Miten käsitöillä voidaan vaikuttaa yksilöön / yhteiskuntaan
- Millaisia erilaisia työllisyysmahdollisuuksia on käsityötä taitavilla henkilöillä
- Työelämään tutustuminen ~ sisäinen yrittäjyys; oman ja ympärillä ilmenevän yrittäjyyden ymmärtäminen. L6.

Tavoite 8

Osaamisen kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
T8 ohjata oppilaita taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävää elämäntapaa	S8	Oppilas oppii ajattelemaan taloudellisesti. Oppilas oppii tekemään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävää elämäntapaa	Perusteltujen valintojen tekeminen ja kestävän elämäntavan huomioiminen käsityöprosessissa	Oppilas osaa käyttää käsityömateriaaleja taloudellisesti opettajan ohjaamana.	Oppilas osaa osittain itsenäisesti tehdä taloudellisia valintoja työskentelyssään. Oppilas ymmärtää käsityöprosessissa tehtävien valintojen ja kestävän elämäntavan välistä yhteyttä.	Oppilas osaa tehdä taloudellisia valintoja työskentelyssään. Oppilas osaa arvioida käsityöprosessissa tehtävien valintojen ja kestävän elämäntavan välistä yhteyttä.	Oppilas tekee taloudellisia valintoja ja ymmärtää laadukkaan työn merkityksen. Oppilas osaa arvioida ja perustella käsityöprosessiin ja kestävään elämäntapaan liittyviä valintoja.

S8

Tiedostaminen ja osallistuminen

- Materiaalit ja niiden taloudellinen käyttö ~ hukkapala!
- Tietoisuus eri materiaalien jatkokäytöstä ~ Sitran elämäntapatesti
- Laadukas työ
- Tuleeko työ käyttöön vai tehdäänkö se opettajan mieliksi. Taloudellisen ajattelun ilmaisu.

Työskentelyn arviointi käsitöissä

- Työskentely on osa **oppiaineiden arviointia**.
- Perustuu eri oppiaineissa asetettuihin **työskentelytaitojen tavoitteisiin**.
- Työskentelytaidoilla tarkoitetaan perusopetuksen aikana osana oppiaineita kehittyvää taitoa
  - työskennellä **itsenäisesti ja yhdessä**
  - suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään
  - **toimia vastuullisesti** ja parhaansa yrittäen
  - toimia rakentavasti **vuorovaikutuksessa**.
- Kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteerien mukaisesti, tulee myös työskentely arvioiduksi.

Työskentely

- Oppilaan työskentelyyn liittyviä erityistarpeita tulee tarvittaessa kirjata oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin, jotta ne voidaan ottaa huomioon työskentelyn arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Työskentelystä ei anneta erillisiä arvioita tai arvosanoja todistukseen, sisältyy oppiaineen arvosanaan.

Esimerkkejä käsityön osaamisen kuvauksista työskentelyn näkökulmasta

Osaamisen kuvauksia
päättöarvioinnin
kriteeritaulukosta
(OPH-5042-2020)

T1: Oppilas suunnittelee työtään annettujen ohjeiden mukaan. (A7)

T2: Oppilas asettaa opettajan avulla konkreettisen työskentelyyn liittyvän oppimisen tavoitteen. (A5)

T6: Oppilas osaa käyttää käsityöprosessin suunnittelussa, valmistamisessa ja dokumentoinnissa sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa tieto- ja viestintäteknologiaa. (A8)

T5: Oppilas arvioi ja ennakoii työskentelyn vaaroja ja riskejä osana käsityöprosessia. (A9)

T3: Oppilas osallistuu molempien käsityön työtapojen opetukseen.

Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä ja materiaaleja tarvittaessa konkreettisesti ohjattuna. (A5)

Huomioitavaa maahanmuuttotaustaisten oppilaiden arvioinnissa

- **sanallista arviota voidaan edelleen käyttää** päättöarviointia lukuun ottamatta myös niiden oppilaiden arvioinnissa, joiden äidinkieli on muu kuin opetuksessa käytettävä kieli
- oppilaan lukuvuositodistuksessa voi siten olla sekä sanallisia arvioita että numeroarviointia
- **arvioinnin monipuolisuus painottuu** arvioitaessa oppilasta, jonka äidinkieli on muu kuin koulun opetuskieli
- arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppilaan kielitaidon taso *koulun opetuskielessä* sekä arvioinnin kohteena olevan *oppiaineen tiedonalan kielessä*
  - Mitä tämä tarkoittaa? Sitä, että
    - tulee miettiä, mikä osuus kielellä on osaamisen osoittamisessa
    - on huolehdittava siitä, että on opetettu se, mitä arvioidaan
- Erityiset opetusjärjestelyt tarvittaessa (PoL 18 §)

Arviointi, eriyttäminen ja oppimisen tuki

Osaamisen tasoa arvioidaan suhteessa **yleisen oppimäärän tavoitteisiin** OPS-perusteissa määriteltäjä arviointikriteereitä käyttäen.

Oppilas on saanut tukea opintoihin **eriyttämisellä, tukiopetuksella, osa-aikaisella erityisopetuksella, erityisellä tuella**

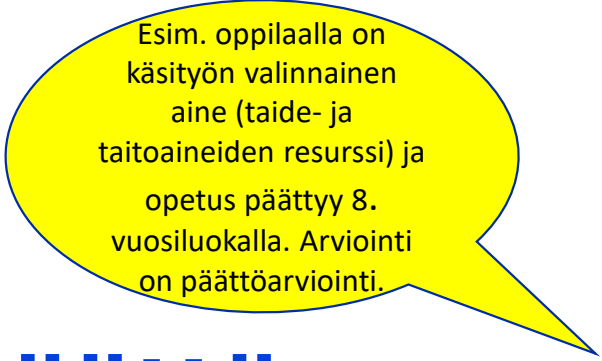
Osaamisen tasoa arvioidaan suhteessa **yleisen oppimäärän tavoitteisiin** OPS-perusteissa määriteltäjä arviointikriteereitä käyttäen.

Oppilas on opiskellut oppimissuunnitelmassa määriteltujen oppiaineen **erityisten paino-alueiden mukaisesti.**

Osaamisen tasoa arvioidaan suhteessa **yksilöllistettyihin tavoitteisiin** (HOJKS). OPS-perusteissa määriteltäjä arviointikriteereitä ei käytetä.

Oppilas on opiskellut **yksilöllistetyn oppimäärän mukaan** yhdessä tai useammassa oppiaineessa.

Esim. oppilaalla on
käsityön valinnainen
aine (taide- ja
taitoaineiden resurssi) ja
opetus päättyy 8.
vuosiluokalla. Arviointi
on päättöarviointi.

Päättöarvosanan korottaminen

- Oppiaineen oppimäärän hyväksyttyä päättöarvosanaa ei voi korottaa, paitsi seuraavissa tapauksissa:
- yhteiseen oppiaineeseen liittyvässä sanallisesti arvioitavassa valinnaisessa aineessa (1 vvt) osoitetulla osaamisella. Tämä korottamisen periaate tulee kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan.
- lisäopetuksessa tai erityisessä tutkinnossa päättötodistuksen saamisen jälkeen.
- Jos kyseessä on oppiaineen oppimäärän **hylätty suoritus**, jolloin päättöarviointia ei voida suorittaa eikä päättötodistusta voida antaa, tulee oppilaalle varata mahdollisuus opetukseen osallistumatta korottaa saamansa hylätty arvosana.

Päätöarvioinnin kriteerien kompensaatioperiaate ja tavoitteiden erilaiset laajuudet

Päätösarvioinnin kriteerien kompensaatioperiaate ja tavoitteiden erilaiset laajuudet

- Kompensaatioperiaate on kuvattu perustetekstissä kriteeritaulukoita edeltävässä tekstissä: Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi **kompensoida** hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta.
- Kaikki opetuksen tavoitteet ovat yhtä tärkeitä, mutta tavoitteet ovat laajuudeltaan erilaisia. Osa tavoitteista on kumuloituvia prosessi- tai taitotavoitteita, osa taas selkeästi tiettyyn sisältöön viittaavia.
- Opetuksen tavoitteet on vuosiluokkaistettu paikallisesti: osaa tavoitteista käsitellään kaikilla vuosiluokilla, osaa ehkä vain yhdellä vuosiluokalla riippuen oppiaineesta.

Tavoitteiden
vuosiluokkaistami-
nen. Teksti siirtyy
sellaisenaan.

Käsityö: Tavoitteet 3 ja 6

T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja-tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita	S1, S2, S3, S4, S5	Oppilas oppii käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä sekä oppii valitsemaan tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja käsityön työtapoja. Oppilas on kekseliäs työskentelyssään.	Valmistaminen, tekniikat ja työstömenetelmät	Oppilas osallistuu molempien käsityön työtapojen opetukseen. Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä ja materiaaleja tarvittaessa konkreettisesti ohjattuna.	Oppilas ymmärtää erilaisten käsityön työtapojen ja materiaalien merkityksen käsityöprosessissa ja valitsee niistä ohjatusti työskentelyynsä soveltuvat. Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä ja materiaaleja annettujen ohjeiden mukaisesti.	Oppilas osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja valmistusmenetelmiä sekä osaa käyttää niitä kekseliäästi valmistaessaan suunnittelemaansa tuotteita tai teoksia.	Oppilas arvioi eri työvälineiden ja valmistusmenetelmien käyttö- kelpoisuutta käsityöprosessissa. Oppilas soveltaa materiaaleihin ja työtapoihin liittyvää osaamistaan kekseliäästi, kokeilevasti ja tarkoituksenmukaisesti.
Tavoitteiden esiintymistiheys oppimistehtävissä kuin myös yksittäisten kriteerien laajuus vaihtelee							
T6 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa	S1, S2, S3, S4, S5	Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa. Oppilas oppii yhteisöllistä tiedon tuottamista ja jakamista.	Tieto- ja viestintäteknologiset taidot Yhteisöllinen työskentely	Oppilas käyttää konkreettisesti ohjattuna tieto- ja viestintäteknologiaa omassa tai yhteisessä käsityöprosessissa.	Oppilas osaa käyttää annetun ohjeen mukaan tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa yksin tai yhdessä toisten kanssa.	Oppilas osaa käyttää käsityöprosessin suunnittelussa, valmistamisessa ja dokumentoinnissa sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa tieto- ja viestintäteknologiaa.	Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa monipuolisesti käsityöprosessin eri vaiheissa sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa.

Esimerkkejä arvosanan muodostumisesta

7 lk oppimistehtäviä

Säilytin

Järjestystä säilytykseen

Opintokokonaisuuden tavoitteena on kerrata alakoulun tietoja ja opiskella uusia puuntyöstöön liittyviä tekniikoita ja käsitteitä sekä tutustua puun koneelliseen työstöön työturvallisuutta unohtamatta (T3, T5).

Oppimiskokonaisuuden alussaideoimme tuotteita sekä tutkimme rakenteita ja käytössä olevia materiaaleja, ehkäpä ehdimme kokeilla myös erilaisia rakennusratkaisuja (T1). Tutkimme käsityön merkitystä yksilön tai ympäristön näkökulmasta sekä mietimme miten kestävä kehitys liittyy toteutettavaan tuotteeseen (T8). Oppimiskokonaisuuden aikana toteutetaan kokonainen käsityöprosessi alusta loppuun saakka (T2).

Työskentelyprosessin dokumentointi tapahtuu Book Creator ohjelmalla (T4, T6). Voit liittää mukaan videoita, kuvia, tekstiä. Jokaiselta opetuskerralta tulee päiväkirjamerkintä.

Arvioitavat tavoitteet: T1-T8: [Käsityö - tavoitteet ja arviointikriteerit \(vuosiluokat 7-9\) 29.5.2018.pdf](#)

TYÖSKENTELYN arviointi: [Työskentelyn arviointitaulukko \(1\).pdf](#)

Tavoitteenasettelu oppilaan tueksi: [Järjestystä säilytykseen tavoitteet.pdf](#)

Tavoitteenasettelun lomake: [Tavoitteenasettelun lomake KS 2018.pdf](#)

- Rastita tavoittemonisteesta ne tavoitekohdat joita itse haluat painottaa oman oppimisiesi tueksi. Opettaja arvioi lopuksi koko kokonaisuuden.
- Itsearviointi tehdään pedanetin lomakkeella opintokokonaisuuden lopuksi.

Ohjeita työskentelyn tueksi

[Käsityön suunnittelupakki](#)

Tuotesuunnittelun avuksi diasarja:
[Järjestystä säilytykseen tavoitteet.pdf](#)

Tavoitteen asettamista helpottava lomake:
[Tavoitteenasettelun lomake KS 2018.pdf](#)

TN-puuntyöstön koneet ja laitteet:
[TN-puuntyöstön koneet ja laitteet.pdf](#)

Saranointi:
[Lyhyt saranoinnin oppimäärä 2016.pdf](#)

[3-pisteen perspektiivi](#)

[Liimalevyn valmistaminen video](#)

[Vannesahaus. Viitanien vannesahalla](#)

[Tasohöylän käyttö. Viitanieni](#)

[Alajyrtsimen käyttö. Viitanieni](#)

Jaksoon liittyvät kuvat

Näytä kuvat katselutilassa

Esimerkki oppimistehtävän tehtävänannosta; teknisen työn työtavat

Mitä on tarkoitus oppia: tavoitteet.

Miten on tarkoitus arvioida: kriteerit.

Mistä oppimistehtävän ohjeistus ja liittyvät ohjeet löytyvät -> tieto myös huoltajille (avoimuus opetuksessa).

Miten prosessi etenee -> tietoa myös poissaolijoille / etäoppilaille

Työskentelyn dokumentointi ja arkistointi.

Arviointipalaute oppilaalle (ja huoltajalle).

Säilytin (tekstiilityön työtavat 7 lk). 1. opintokokonaisuus

Säilytin Leimasinpainanta Jatkuva pinta

Tekstiilityön työtavat tutuksi

Tekstiilityön työtavoissa

- valmistat itsellesi säilyttimen jollekin omalle (tai perheesi, tuttavasi...) asialle, joka kaipaa suojaa tai säilyttämistä. Esim. juuri saamasi oma iPad (koulun laite) voi kaitavata suojan, joka kestää koko sinun yläkoulun ajan.
- Toteutat kokonaisen käsityöprosessin alkaen mallin ja kuvion suunnittelusta aina valmiiseen tuotteeseen saakka. Opettelet jatkuvan kuviinnin (kankaanpainanta) suunnittelua ja hyödynnät työskentelyssä juuri saamaasi laitetta. Kertaat tai opettelet vetoketjun ompelun sekä vuoritetun pussin valmistamisen salat. Mikä onkaan se juttu, jolla oma säilyttimesi erottuu massasta?
- Työskentelysi dokumentoit kuvin ja sanoin jokaiselta työskentelykerralta. Muista pohtia jokaisena päivänä missä onnistuit omassa työskentelyssäsi. Ohjeistuksessa lisäksi mainittu ne kohdat, joita tarvitset perustella hieman enemmän - omat valinnat, kokeilut ja eteneminen.

Työskentelyn eteneminen:

1. Peda.netin tunnusten luonti ja oppimisympäristöön tutustuminen

Peda.net ja käsityö

Ohjeita Peda.netin käyttöönottoon sekä työpäiväkirjan täyttämiseen:

[Peda.net tunnukset ja käsityö.pdf](#)

Kuvia töistä, katso myös IG
@norssi_ks

VKO 2 tavoitteet

1. Oman säilytin -työn jatkaminen itsenäisesti

- Ohjeet löytyvät peda.netistä. Kts. yllin QR-koodi

2. Uuden (lanka)työn suunnittelun aloitus

- JOS oma säilytin on valmis, aloitetaan uutta. Lankatyö.

Esimerkki oppimistehtävän tehtävänannosta; tekstiilityön työtavat

Mitä on tarkoitus oppia: tavoitteet.

Miten on tarkoitus arvioida: kriteerit.

Mistä oppimistehtävän ohjeistus ja liittyvät ohjeet löytyvät -> tieto myös huoltajille (avoimuus opetuksessa).

Miten prosessi etenee -> tietoa myös poissaolijoille / etäoppilaille

Työskentelyn dokumentointi ja arkistointi.

Arviointipalaute oppilaalle (ja huoltajalle).

Esimerkki oppilaan näytöistä; arvosanan 5 kuvaus

- Oppilas on osallistunut osalle käsityön opetuskerroista ja työskennellyt opetuskerroilla opettajan konkreettisen ohjauksen ja avun tukemana.
- Oppilaan työskentelyprosessi ei ole valmistunut, hän on ottanut osaa muutaman osatavoitteen opiskeluun.
- Työturvallisuuden hallinnassa on puutteita, työskentely opettajan välittömän ohjauksen ja avun varassa :
  - *"Tulehan nyt, on sinun vuorosi. Mennään yhdessä vannesahalle sahaamaan tämä osa. Tule perässä. Ota tästä kuulon- ja silmän suojaimet. Niitä pitää käyttää konesalissa. Tästä säädät teräsuojan korkeuden, katso näin. Piirrän sinulle viivan, mistä kohden sahaat kuvion ulkopuolelta. Hiotaan myöhemmin oikean kokoiseksi. Tästä laitat koneen päälle ja odotat, että kone ottaa täydet kierrokset. Kuulet sen äänestä. Noin, nyt voit sahata. Ota opettajan käsistä kiinni, sahataan yhdessä. Tunnetko, kuinka sahanterä pureutuu puuhun? Hyvä. Loppuvaiheessa otetaan työntökapula, sen avulla työnnetään kappale pois terän luota. Hyvä. Nyt voit sammuttaa koneen. Mennään sitten yhdessä laikkahiomakoneelle. Laitat kappaleen tähän..."*

Omaa pedagogista pohdintaa, ei OPS normissa olevaa tekstiä.

Esimerkki oppilaan näytöistä; arvosanan 5 kuvaus

- Oppilaan näytöt eivät kata kokonaista käsityöprosessia
  - Prosessiin liittyvä ideoinnin ja suunnittelun näytöt (suunnitelmat) puuttuvat. Opettaja on antanut valmiin työskentelyohjeen oppilaalle, sen mukaan on yhdessä opettajan kanssa edetty niillä opetuskerroilla, joilla oppilas läsnä.
  - Työskentelypäiväkirjan merkinnät (dokumentointi) ovat puutteelliset / puuttuvat kokonaan, vain muutama merkintä opetuskerroilta (toteutettu opettajan kanssa yhdessä)
  - Tehtävänannossa annetut pohdintatehtävät uupuvat, muutamia suullisia keskusteluja opettajan kanssa aiheista. Ei näyttöjä käsityön termien ja käsityön kielen hallinnasta.
  - Näyttöjä on tuotteeseen liittyvien osan / osien valmistamisesta (yhdessä opettajan kanssa tehtynä), laitteiden käytöstä yhdessä opettajan kanssa (jatkuva ohjaus kädestä pitäen).
  - Oppilaalla vaikeuksia hahmottaa, esim. mistä kohden materiaalia osia sahataan / leikataan – hukkapala haaste. Myös tehtävänannossa mainittu materiaalien yhdistäminen ei synny ilman opettajan ohjausta. *”Teetkö nimikyltin työhösi kupariin pakottamalla vaiko muoviin (3mm akryyli (PMMA) Dremelin piirtokärjellä?”*

Omaa pedagogista pohdintaa, ei OPS normissa olevaa tekstiä.

Esimerkki oppilaan näytöistä; arvosanan 7 kuvaus

- Oppilas on osallistunut suurimmalle osalle käsityön opetuskerroista ja pyrkinyt työskentelemään oma-aloitteisesti. Opettaja muistuttaa kuitenkin jokaisella opetuskerralla työn etenemisestä ja kehottaa oppilasta työskentelemään.
- Oppimisen tavoitteet on opintokokonaisuuteen tulleet opettajalta, oppilas ei itse osannut vielä nimetä itselleen omia tavoitteita, joihin haluaisi itse panostaa. Mennään opettajan suullisen ohjeen / muistuttamisen mukaan.
- Osa työskentelyn vaiheista etenee vielä opettajan konkreettisen ohjauksen ja avun tukemana.
- Oppilaan työskentelyprosessi (esim. tuote) on valmistunut opettajan antamien mittojen ja työskentelyohjeen mukaisesti. Prosessiin on valittu yhdessä opettajan kanssa perusmalli, johon ei ole tehty suunnitteluvaiheessa lisäosia. Esim. edetään osin minimitalvoitteiden mukaan.
- Leimasinpainanta on tehty osittain itse valmistetulla leimasimella, opettaja ohjeistanut jatkuvan pinnankuvioinnin "vierellä kulkien". Oppilas on valinnut värejä. Vetoketju ommellaan tuotteeseen ohjeistettuun kohtaan yhdessä opettajan kanssa. -> Saadaan valmiiksi kankainen säilytin, jossa kaikki annetut oppimisen tavoitteet täyttyvät. Oppilaan työskentely ei ole ollut itsenäistä.
- Työturvallisuusasiat on pääosin muistissa. Opettaja joutuu tarkistamaan vielä tarkemmin niiden noudattamista: *"Muistatko mikä olikaan silitysraudan lämpötila tässä tapauksessa? Käytettiinkö apukangasta silitysraudan suojana? Entäpä kun olet lopettanut silittämisen, mitä tehdään? Hyvä, kiitos. Laitatko vielä sen raudan siten, että rautaosa ei jää kangasta vasten."*

Omaa pedagogista pohdintaa, ei OPS normissa olevaa tekstiä.

Esimerkki oppilaan näytöistä; arvosanan 7 kuvaus

- Oppilaan näytöt kattavat melkein kaikki ohjeistuksen mukaiset asiat
  - Prosessiin liittyvä ideoinnin ja suunnittelun näytöt (suunnitelmat) on dokumentoitu Book Creatoriin. Opettaja on antanut valmiin työhön liittyvän työskentelyohjeen oppilaalle, sen mukaan on edetty opettajan muistutusten avulla.
  - Työskentelypäiväkirjan merkinnät (dokumentointi) löytyvät Book Creatorista melkein jokaiselta opetuskerralta, tuotettu kuva ja tekstimassa on varsin suppeaa ja opettajan tarkistusten jälkeen on perussanastoa korjattu yhdessä opettajan kanssa. *Siksakata -> huolitella. "Ton tein tänään" -> "Tänään huolittelin työhöni tulevien osien reunat saumurilla ompelemalla."*
  - Annetut mahdolliset pohdintatehtävät on tehty suppeasti. Jonkin verran on näyttöä käsityön termien ja käsityön kielen hallinnasta.
  - Työskentelyprosessin kuvaus etenee melko hyvin vaihe vaiheelta. Keskeisiä (ohjeistettuja) työvaiheita ei ole kaikkia dokumentoitu.
  - Työskentelyprosessiin liittyvät kokeilut (kankaanpainannan testikuviot, oman kuvion etsintä) uupuu.

Omaa pedagogista pohdintaa, ei OPS normissa olevaa tekstiä.

Esimerkki oppilaan näytöistä; arvosanan 9 kuvaus

- Oppilas on osallistunut suurimmalle osalle / kaikille käsityön opetuskerroista. Työskentely on yritteliästä ja oma-aloitteista. *"Ope, mulla olisi nyt tää tarkka kappaleen muotoamisen vaihe menossa työssä. Onko sun mielestä parempi tehdä tää kohta laikkahiomakoneella vai puuviilalla? Kato kun on tosi tarkka kohta, ettei mene pieleen."*
- Oppilas on nimennyt opettajan antamien oppimistavoitteiden lisäksi itselleen lisää tavoitteita. *"Tällä kertaa keskityn esteettisesti kestävän tuotteen valmistamiseen. Pintakäsittelyn tulee olla toimiva eikä pinnan viimeistelyssä saa näkyä ylimääräisiä hionnan viivoja. Tuotteen sisälle tulee mahtua mun pleikkaohjain siten, että se lepää oikeassa asennossa konehuovalla varustetussa säilytyslaatikossa".*
- Osa työskentelyn vaiheista etenee vielä opettajan ohjauksen tukemana. Ohjaus on enemmän pientä muistuttamista ja ohjauskeskustelua. *"Hei ope, mä meen nyt tekeen tän työvaiheen. Tehtiinkös pylväs- vaiko akkuporakoneella?"*
- Oppilaan työskentelyprosessi (esim. tuote) on valmistunut sopivasti aikataulussa. Tuote on toimiva, käyttötarkoitukseen sopiva, materiaalien käyttö ja työvälineiden valinnat ovat tavoitteiden mukaisia. Pintakäsittely on onnistunut, joitain pieniä lakkavalumia löytyy kun tuli kuitenkin hieman liian kiire. Aivan pienelle lisätyölle on jäänyt aikaa, mutta oppilas on sen sijaan ehdottanut, että saako mieluummin lukea matikan kokeeseen kuin tehdä KS-tehtäviä.
- Työturvallisuusasiat on pääosin hyvin muistissa. Oppilas myös silloin tällöin muistuttaa muita oppilaita ystävällisesti työturvallisuusasioista.

Omaa pedagogista pohdintaa, ei OPS normissa olevaa tekstiä.

Esimerkki oppilaan näytöistä; arvosanan 9 kuvaus

- Oppilaan näytöt kattavat kaikki ohjeistuksen mukaiset asiat, oma-aloitteisuutta lisänäyttöihin ei ole.
  - Prosessiin liittyvä ideoinnin ja suunnittelun näytöt (suunnitelmat) on dokumentoitu Book Creatoriin. Osa suunnitelmista on tuotettu tietokoneavusteisesti, mittapiirroksien on liitetty symbolit ja mitat. Oppilas on itse löytänyt netistä ohjeita, joita on hyödyntänyt omassa työssään. Opettajan apua tarvittu toisinaan. Ohjeet on liitetty työpäiväkirjaan.
  - Työpäiväkirjan merkinnät (dokumentointi) kattavat kokonaisen käsityön eri vaiheet kuvin ja tekstein ohjeen mukaan. Muutama ylimääräinen kuva lisätty oma-aloitteisesti. Oppilas on liittänyt yhden videon omasta työskentelystään mukaan päiväkirjaan. Merkinnöissä käytetty käsityön kieli kertoo siitä, että termit on hallussa, pieniä virheitä ilmenee.
  - Annetut pohdintatehtävät on liitetty osaksi työpäiväkirjaa (kiertotalous).
  - Työpäiväkirjaan on liitetty myös kuva siitä, miten tuote toimii käyttötarkoituksessaan ja siinä ympäristössä, johon se on suunniteltu. Oppilas on pohtinut jonkin verran sitä, onko saavuttanut itselleen asettamat tavoitteet.
  - Työn laatu on kiitettävää. Seuraavaan projektiin jäi vielä opiskeltavia asioita.

Omaa pedagogista pohdintaa, ei OPS normissa olevaa tekstiä.

Erotuksena taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista (11 vvt vuosiluokilla 1–9)

Valinnaiset aineet, arviointi

vuosiluokilla 7–9
(9 vvt vuosiluokilla 1–9)

Valinnaiset aineet, arviointi

- **Valinnaiset aineita voivat olla**
  - oppiaineisiin liittyviä **syventäviä** valinnaisia aineita
  - **soveltavia** valinnaisia aineita (esim. usean oppiaineen kokonaisuudet, laaja-alaiset)
- **Valinnaiset aineet, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään 2 vuosiviikkotunnin (vvt) oppimäärän vuosiluokilla 4-9, arvioidaan numeerisesti.**
- **Oppimäärältään alle 2 vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet arvioidaan sanallisesti**
  - Sanallisesti arvioitavista valinnaisista aineista merkitään todistuksiin vuosiviikkotuntimäärä sekä merkintä **"hyväksytty"**.
  - Mikäli sanallisesti arvioitu valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen oppiaineen **syventäviksi opinnoiksi**, sen **suoritus voi korottaa** ko. oppiaineen arvosanaa.
  - Korottamismahdollisuus tulee kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan, jotta periaatteet ja menettelyt ovat yhdenmukaisia.

Valinnaiset aineet päättötodistuksessa

- Numeroin arvioitavista valinnaisista aineista merkitään todistukseen nimi, vuosiviikkotuntimäärä ja arvosana.
- Sanallisesti arvioitavista valinnaisista aineista merkitään "hyväksytty".
- Kaikki yhteisiin oppiaineisiin liittyvät oppilaan suorittamat valinnaiset aineet (syventävät valinnaiset aineet) merkitään päättötodistukseen kyseisen oppiaineen alle.
- Valinnaiset aineet (soveltavat valinnaiset aineet), jotka eivät liity mihinkään yhteiseen oppiaineeseen, merkitään todistukseen otsikon "Soveltavat valinnaiset aineet" alle.
- Mikäli oppilas vaihtaa valinnaisen aineen toiseen, merkitään päättötodistukseen kesken jääneen valinnaisaineen kohdalle numeroarvosana tai "osallistunut", ja uudesta "hyväksytty" tai numeroarvosana riippuen vuosiviikkotuntimäärästä

PERUSOPETUKSEN PÄÄTTÖTODISTUS

Opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
Oppilaan koko nimi ja henkilötunnus
Todistuksen antamispäivä

Taide- ja taitoaineiden vähimmäisvuosiviikkotunnit ja taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit: yhteensä 21 vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 7-9.

Oppilaan opinto-ohjelma

Laajuus

Arvio

Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus

x vvt

9 kiitettävä

Toinen kotimainen kieli

Ruotsi (B1- oppimäärä)

x vvt

8 hyvä

Vieras kieli

Englanti (A1-oppimäärä)

x vvt

10 erinomainen

Ranska (A2-oppimäärä)

x vvt

8 hyvä

Matematiikka

x vvt

9 kiitettävä

Maantieto

x vvt

5 välttävä

Biologia

x vvt

6 kohtalainen*

Fysiikka

x vvt

6 kohtalainen

Kemia

x vvt

7 tyydyttävä

Terveystieto

x vvt

9 kiitettävä

Uskonto/elämäkatsomustieto

x vvt

8 hyvä

Historia

x vvt

7 tyydyttävä

Yhteiskuntaoppi

x vvt

8 hyvä

Musiikki

x vvt

10 erinomainen

Bändisoittaminen

1 vvt

hyväksytty

Kuvataide

x vvt

9 kiitettävä

Kuvataiteen syventävä valinnainen

2 vvt

8 hyvä

Käsityö

x vvt

7 tyydyttävä

Syventävä tekstiilityö

2vvt

9 kiitettävä

Hitsaten ja tuunaten

1vvt

hyväksytty

Liikunta

xvvt

10 erinomainen

Kotitalous

xvvt

9 kiitettävä

Soveltavat valinnaiset aineet

Tieto- ja viestintäteknologia	1 vvt	hyväksytty	Kesken jäänyt valinnainen aine
Kestävä kehitys	1 vvt	hyväksytty	
Draama	1 vvt	osallistunut	
Kalastusta itsetehdyillä vaapuilla	1 vvt	hyväksytty	

Oppilaan opinto-ohjelmaan on kuulunut oppilaanohjausta ja työelämään tutustumista.

Lisätietoja:

Soveltava valinnainen aine (esim. kahden oppiaineen yhteinen (ks+bg))

Oppilas on opiskellut tähdellä (*) merkityt oppiaineet yksilöllistetyn oppimäärän mukaan.

Oppilas on opiskellut A-ruotsia kielikylpykielenä kaksikielisessä opetuksessa/Oppilas on opiskellut A-englantia kohdekielenä kaksikielisessä opetuksessa.

Koulun opetuskieli

Arviointiasteikko: 5 välttävä, 6 kohtalainen, 7 tyydyttävä, 8 hyvä, 9 kiitettävä, 10 erinomainen

Todistus on Opetushallituksen 10.2.2020 hyväksymien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

Perusopetuksen oppimäärä sijoittuu tasolle kaksi kansallisessa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehityksessä ja eurooppalaisessa tutkintojen viitekehityksessä.

Rehtorin allekirjoitus

Vuosiviikkotunnit koostuvat kaikille yhteisistä käsityön vähimmäistunneista ja taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista

Syventävällä valinnaisella aineella voi olla kuvaava, emoaineeseen liittyvä nimi

Syventävä valinnainen aine, alle 2 vvt, arvioidaan sanallisesti – voi korottaa päättöarvosanaa; oltava määräys paikallisessa ops:ssa

Perusopetuksen arviointi uudistuu -sivut oph.fi-palvelussa

1. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/apua-arviointiin-opetushallituksen-arviointikoulutukset-kevaalla-2021>
2. <https://www.oph.fi/fi/oppimisen-ja-osaamisen-arviointi-perusopetuksessa>
3. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetuksen-paattoarviointin-kriteerien-laatiminen#anchor-oppilaan-oppimisen-ja-osaamisen-arviointi-perusopetuksessa-182020-alkaen-luku-6>
4. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetuksen-paattoarviointin-kriteerien-laatiminen>

14/04/2021 | Opetushallitus

Perusopetus

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus

Tällä sivulla:

- Uudistamisen tavoitteet
- Keskeiset muutokset
- Valmistelua on tehty yhteistyössä
- Aikataulu
- Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa 1.8.2020 alkaen (luku 6)
- Taustoja arviointilukuun 6
- Tukimateriaaleja luvun 6 toimeenpanon tueksi ja tulevia koulutuksia
- Lisätietoja

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa 1.8.2020 alkaen (luku 6)

→ Bedömning av elevens lärande och kunskande, ändringar och kompletteringar i grunderna för läroplanen

Opetushallituksen antama määräys sekä Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 tehdyt muutokset ja lisäykset liitteineen.

- Perusopetuksen arviointiluku 6, 10.2.2020.pdf (pdf, 319,58 KB)
- Perusopetuksen arviointiluku 6, 10.2.2020.docx (docx, 68,16 KB)
- Muutosmääräys, perusteet 2014, luku 6, oppimisen arviointi, 10.2.2020.pdf (pdf, 163,22 KB)
- Liite 1, perusopetuksen todistusmallit.pdf (pdf, 102,71 KB)
- Liite1, perusopetuksen todistusmallit.docx (docx, 17,14 KB)

Takaisin ylös ↑

Taustoja arviointilukuun 6

Usein kysytyt kysymykset arvioinnista

- Arviointi peruskouluissa yhdenmukaistuu (pdf, 1,6 MB)

Takaisin ylös ↑

Tukimateriaaleja luvun 6 toimeenpanon tueksi ja tulevia koulutuksia

Oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

WWW.OPH.FI

Tietoa perusopetuksen arvioinnista. Tutustu uudistuvaan oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointiin.

Julkaisuja arvioinnista

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi)

- Näkymiä OPS-matkan varrelta – Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 toimeenpanon arviointi (2020)

<https://karvi.fi/publication/nakymia-ops-matkan-varrelta-esi-ja-perusopetuksen-opetussuunnitelmien-perusteiden-2014-toimeenpanon-arviointi/>

- Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereiden toimivuuden arviointi (2020)

<https://karvi.fi/publication/perusopetuksen-paattoarvioinnin-kriteereiden-toimivuuden-arviointi/>

- ”Että tietää missä on menossa” – Oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa (2019)

<https://karvi.fi/publication/etta-tietaa-missa-on-menossa-oppimisen-ja-osaamisen-arviointi-perusopetuksessa-ja-lukiokoulutuksessa/>

- OPS-työn askeleita – Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 toimeenpanon arviointi (2019)

<https://karvi.fi/publication/ops-tyon-askeleita-esi-ja-perusopetuksen-opetussuunnitelmien-perusteiden-2014-toimeenpanon-arviointi/>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

perusopetus.arviointi@oph.fi

